

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 4 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemamo stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglašje: 1 mm. visokosti četverstolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglašje: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Kaj se godi na Hrvatskem?

Na Hrvatskem nikakor ne morejo zvladati normalne razmere, iz ene krize se prehaja v drugo, narod trpi, vršijo se nasilja kot nikjer drugje v Evropi, policija seka v Zagrebu z golimi sabljami po dijakih in jim razbija glave samo zato, ker ti niso hoteli pozvati novega bana na svoj ples, zapirajo se vplivni narodni voditelji, konfiscirajo listi — s kratka, popolna anarhija od zgoraj, cinično norčevanje iz zakonov od strani onih, ki bi zakon morali čuvati.

To niso fraze, žalibog še hujše je in s par stavki se ne more podati prave slike razmer, ki vladajo na Hrvatskem ne že nekaj dni, temveč že cele decenije, s to majhno razliko, da se od časa do časa duhovi na Hrvatskem malo pomirijo, ker vlada zakon samo izigrava in ga ne tepta očitno z nogami, kot je to delal Khuen, Rauch, Tomašić in sedaj Cuvaj. Nekaj časa — pod t. zv. narodno vlado, sestavljeno iz srbsko-hrvatske koalicije — je imela Hrvatska mir, ali narodna vlada je morala pasti predno si je moglo prebivalstvo Hrvatske vsaj malo oddahniti in moralo je stopiti v nove boje, najprej z Rauchovim frankovstvom, potem s Tomašićevim režimom, ki po imenu ni hotel biti madžaronski, ali je bil madžaronski po svoji vsebini, sedaj se mora pa boriti s Cuvajevim režimom, ki je od Tomašićevega veliko hujši in nadkriljuje — kakor se to vidi že sedaj, ko je Cuvaj komaj nastopil vlado — celo Khuenov režim po brezobzirnosti, krvoločnosti in norčevanju iz zakonov od strani novega bana.

Ta nemožnost, da se razmere na Hrvatskem že enkrat definitivno in stalno uredijo, da nastane v deželi mir in red, da zavlada prava ustavnost, mora siliti v razmišljanje o vzrokih vsega tega in »Slovenec« je — na glas o dogodkih v Zagrebu pred nekaj dnevi — poskušal iskati te vzroke, in se vstavil na samem opisovanju dogodkov, ali vzrokov vendar ni našel, ker jih ni iskal na pravem mestu.

»Slovenec« zvrta vso krivdo na Ogrsko oziroma Madžare, deloma pa tudi na hrvatske stranke, ki da se pečajo preveč s politiko in se premalo brigajo za gospodarska in socialna vprašanja.

»Slovenec« očita na naslov hrvatskih strank je morda deloma opravičen, ali ne v celem svojem obsegu, ker da se hrvatske in srbske stranke na Hrvatskem pečajo z t. zv. »visoko politiko« malo več, kot n. pr. stranke v Avstriji, temu je treba iskati vzroka — in potem se najde tudi opravičenje za to — v dejstvu, da jih k temu silijo zunanji vplivi, ki ne dopuščajo, da bi se Hrvatska mirno razvijala; ako se hočejo odvzeti Hrvatski življenjski pogoji, potem je čisto umevno, da se bo ona borila najprej za te življenjske pogoje in šele potem ko si zagotovi te pogoje, si bo poskušala urediti življenje samo.

Kar se tiče Ogrov, je pa stvar malo drugačna, kot si jo zamišlja »Slovenec«, ker oni so samo neposredno tlačitelji Hrvatske, kar oni ne bi mogli biti, ako jim tega ne bi dovolili faktorji, ki so še višji od njih. Glavni vir vsega zla ne samo na

Hrvatskem, temveč v avstro-ogrskem delu slovanskega juga sploh je — na Dunaju, odkoder hujskajo Ogri proti Hrvatom, te pa zopet proti Ogrom, da bi oslabili ene in druge, da bi bili eni in drugi slabi — nasproti Dunaju.

To je jasno in kdor se jezi radi nasilja, ki se vršijo na Hrvatskem, samo na Madžare, pozablja pa pri tem na Dunaj in morda celo pričakuje pomoči z Dunaja, ta je v zmoti, ker najbolj veseli vse to one, na katere se tako radi in s takim zaupanjem obračajo naši navidezni, ki ne pogledajo stvari do dna, ne gledajo na vsebino, temveč samo na zunanjo obliko.

Vsa odurna frivolnost stare dunajske neodkritosrčne, zahrbtnje jezuitske politike se vidi najbolj ravno na Hrvatskem, kjer navzlic ustavi in jasno pisanim zakonom vladajo slabše razmere kot v nemški južni Afriki. To, kar se vrši sedaj na Hrvatskem po intencijah Dunaja, bi moralo končno odpreti oči tudi največjemu našemu navidezni, ali naša bojazen, da se to vseeno ne zgodi, da naši navidezni še vedno ne spregledajo, je — žalibog — več kot osnovana, tem navideznej ne pade tako lahko mrena z oči, ker se jih premočno drži.

C. kr. uslužbenci v Trstu.

Eden najvažnejših, za naš življenj v Trstu odločujočih slojev so ravno c. kr. uslužbenci vseh vrst in vseh kategorij. — Njih stalno naseljenje, večalimani razvita narodna zavednost, nadalje njih položaj, ki jih sili z vsemi sredstvi na vse načine navezati se pred vsem pa zlasti na svoje soplemenjake, vse to so momenti, vsled katerih je naša dolžnost pogovoriti se tudi o njih položaju, ker so najsolidnejša podlaga za nadaljnji razvoj naše narodne stvari ob Adriji sploh.

Bodisi kot redar, finančni stražnik, poštni uslužbenec, železničar, orožnik, sodni sluga itd., ali pa kot nižji, takozvani poduradnik, v vsakem slučaju stoji naš človek iz vseh teh stanov na najvažnejšem bojnem prostoru, to je doma v svoji družini odločno na narodnem stališču, kajti oni časi, ko deca teh naših ljudi ni poznala svojega jezika so preminuli, izvenzemski redke, v družini se da največ storiti za narodno stvar, ker ako se v družini spakuje s tujim jezikom ne zna dete ne tega tujega jezika, niti svojega pravega materinega, ki je v vseh ozirih vsakemu otroku najmilejši. Iz polpretekla dobe imamo smešni tržaški laški dialekt, ki je v pravo sramoto vsemu Italijanstvu, ker je plod nezdravih nacionalnih razmer. Besede so sicer nekaki laški paberki, slog jezika, oziroma tega dialekta je pa docela slovanski. In na tem smešnem včasih naravnost odurnem dialektu sloni vse, tako slavno spevano Italijanstvo Trsta.

Spomini so to iz onih za našo narodno stvar prežalostnih časov, ko je v največji meri ravno c. kr. uslužbenstvo svojo, našemu rodu pripadajočo deco odtujevalo slovanski stvari, učeč jo govoriti samo v onem smešnem dialektu.

Bilo je mnogo merodajnih vzrokov.

Predvsem še ni bilo nikakega večjega, imponujočega narodnega gibanja, ki edino daje starišem poguma, ter dviga up, da bo ta narod in z njim tudi njegov jezik prišel še kdaj do kake večje veljave, kar pri stariših vedno odločuje. Največ pa je pripomogla okolica Trsta, ki je skozi slovenska, tako da človek niti eno uro ne more hoditi, da ne bi stopil na čisto slovenska tla. Ker je pa naš jezik izrazitejši a težji v izgovorjavi kot pa sladki »si«, je čisto naravno, da so stariši, uvidevajoč to okolnost, pričeli učiti svojo deco v tem, svojem čeprav težjem jeziku, ker italijansčine in nemščine se naša deca mimogrede priučila.

S tem smo hoteli konstatirati, da so prvi domačini rojeni v Trstu in govoreči našo materinščino, otroci vseh vrst stalnega c. kr. uslužbenstva; s tem pa je dan začetek, a kadar se začne, potem gre navadno naprej. Tako so bili torej uslužbenci eden najbolj važnih stebrov v dobi probuje našega naroda v Trstu, ki pravzaprav še vedno traja. Oni so torej napravili narodu storili svojo dolžnost, če že ne v polni meri, ker je še vedno premnogo izdajic tudi med njimi; vendar kolikortoliko.

Kaj pa narod, tržaško Slovenstvo, ali je to storilo svojo dolžnost napram uslužbencem, ki kot en sam mož glasujejo za naše kandidate, da še celo svoje tovariše ponavadi k temu pregovore, ki v vsakem javnem gibanju kažejo odločno svoje narodno stališče. Ali se je vedno in v vsakem slučaju gledalo, strniti vse to uslužbeništvo v nepolitična. vendar narodna, bodisi obrambena, gospodarska ali pa izobraževalna društva ali korporacije. Tu moramo z žalostjo konstatirati dejstvo, da se ni storilo v tem oziru čisto, da popolnoma nič. Gospodom kolovodjem trž. slov. politike so c. kr. uslužbenci nekaj »quantité negligible«, in se jih še vedno pusti, proti njihovi lastni volji v fetrajarskih društvih, kjer poslušajo oblastne nemške »pefele« nadutih nemških prenapretežev, ali pa se jim milostno dovoli, da si vstanove kako društve, ki pa životari in prav kmalu neslavno premine, ker ni iz naroda poklicano v življenje, niti ni v nikakem stiku z ostalim narodom, dočim je ponavadi od laške in nemške strani bojkotirano.

Edino železničarji so se, toda tudi oni po težkem notranjem boju emancipirali in strnili v močno, narodno organizacijo. Njihovemu zgledu bi morali slediti drugi stanov, ker ako bodo samostojno nastopili vsi slovanski c. kr. in drugi uslužbenci, šele potem je upanje, da dobimo ta veličastni sloj popolnoma v svoj krog.

Potem je tudi mogoča silna gospodarska organizacija, pa ne po vzoru »N.D.O.«, a tudi socialna emancipacija kooperiranega slovanskega uslužbenškega elementa, kar bi seveda niti uradništvu naše krvi prav nič ne škodovalo.

Ako pa bi se stavile takemu gibanju kake zapreke, bodisi s strani vlade ali pa drugih faktorjev, vsaj potem naj bi pokazali naši »sokolovi« svojo moč in vpliv, saj bi se postavili v bran za pravično in sveto stvar, ki gotovo pomenja toliko, kot pa kaka zamerica navzgor. Sicer pa je

uslužbenstvo v Trstu volilna masa, ki lahko precej odloča kdo bo poslanec, ter mu tudi, jako reprezentativno nastopi uplívno izrazi svoje želje.

Ali bomo kdaj to dočakali?

Iz slovenskih krajev.

Iz Istre. Veliko se piše in kritizuje v zadnjem času o delovanju oziroma nedelovanju naših prvakov in vodstva stranke t. z. političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri. Ker pa pametna beseda o pravem času nikoli ne škoduje, bi bilo pač dobro če se na tem mestu izreče par besed. — Drži naj se pa vsak pri čitanju teh vrstic časnikarskega pregovora, ki pravi: Ne vprašuj, kdo piše, ampak kaj piše. Vsem je gotovo znana politika, ki se vodi v Hrvatski, in vsem, ki se za politiko sploh zanimajo, bo že tudi znano, da je taktika gotovih hrvaških vodstev strank naravnost pogubonosna ne samo za Hrvatsko kakor tako, ampak za južne Slovence sploh. Vboga Hrvatska ne pride niti dobro iz enega tiranskega režima vun, in je že v drugem. In če se prašamo, kedo je temu kriv? moramo si takoj odgovor dati, da razmere, ki so tam take, kakoršnih so se že celo Kinezi počeli otesati, t. j. štreberstvo in cepljenje naroda v sto strank. Kam pa to privede narod, močen narod, ki bi združen v eno stranko lahko ne samo bil zvezda celega slovanskega juga, v katero bi zrli vsi Slovani z največjim veseljem in ponosom, naj nam bode v izgled ravno Hrvatska, v kateri se narod nikakor ne more otestiti jarma, katerega smo se mi v ti polovici rešili že skoraj pred sto leti. To vse naj si vsak, ki se bavi s politiko, vtisne v spomin in naj potem počne premišljati o naših razmerah tu v Istri, namreč o političnem vrvenju v stranki, zadnje mesece. Nekaj se meša in kuha, ali ta jed, kakor se vidi in sliši, ne bo kuhana s čisto vodo. Piše se tudi mnogo o zakulisnem delovanju faktorjev, ki so poklicani, da vodijo celokupni slovanski narod v Istri. V koliko se more to delo imenovati zakulisno, se ne more kontrolirati za sedaj. Prišel bode pa čas, ko se bo stranka ozir. istrski slovanski narod morda začudil politični rafiniranosti naših faktorjev, kateri hočejo na tajen način izvesti kaj velikanškega v našo korist in brez našega znanja, ali bo pa ostal narod razočaran nad neakti nostjo teh faktorjev. Da se pa ne prena glimo, ker naglost zopet ni nikoli v takih slučajih dobra, potrpi mo še nekoliko časa in neha naj se z delom, s katerim se je v raznih krajih Istre začelo vsaj začasno; predvsem naj se pa opusti sklicavanje raznih sestankov po nepoklicanih osebah (vsaj za sedaj še nepoklicanih), na katerih se mogoče brezpotrebno udiha po faktorjih, ki do sedaj še niso ničesar posebnega zakrivil. Res je, da kri ni voda in da korak S. M. in L. katerega so storili brez znanja svojih volilcev, katerim stvari še do datus niso razjasnili, ni posebno delikatne narave in ne diši čisto nič po politični etiketi; ali zaradi njih ne obsojamo še drugih, ki pri stvari niso nič zakrivil, a še manje pa njemu, ki mu izkazuje toliko čast, njegovo sleparstvo.

Istočasno je položil general jezuitskega reda roko na trkalo iz cizeliranega brona v obliki sfinge, ki je bilo natančna pomanjšava velike sfinge pri piramidah. Toda vrata so se odprla, še preden je padlo trkalo nazaj. Zgodilo se je tako nenadoma, da je Loyola kljub svoji silni duši nehote vztrepetal.

Vstopila sta in se znašla v velikem vestibulu, razsvetljenem s tremi ogromnimi kandelabri, nosečimi vsak po tri voščene sveče, ki so bile razvrščene tako, da so tvorile enakostranski trikotnik. Ta razvrstitev sveč se je ponavljala v razvrstitvi kandelabrov samih. V ozadju vestibula so se začele stopnjice iz rdečega marmorja, z ograjo iz kovanega železa, ki je predstavljal fantastično sarabando krožečih ptičev. Na prvi stopnjici je stal majhen starček v črni obleki. Pozdravil je zmerno in izpregovoril:

»Moj gospodar vas pričakuje«.

Nato se je obrnil po stopnjicah navzgor. V prvem nadstropju je odprl neka vrata in stopil v stran, da sta mogla gosta mimo. Dvorana, kamor sta stopila zdaj, je bila čudna v svoji tajinstveni in veličastni enostavnosti.

LISTEK.

Nostradamus.

V.

Sedmo poglavje.

Roya! de Beaufrevers.

„Ali ne spiš, Karel?“ je vprašala Katarina suhoparno.

„Ne, madame,“ je odgovoril otrok. „Izkušam samo.“

Menihov pogled se je nehote vrnil od te presrečne postelje k postelji Francevi in Karlovi... k ležišču njiju dveh, ki ju je zakon prvorodenstva postavljaj med Henrika in kraljevske prestol... med njega in vladarsko žezlo... razen če bi ju Bog predčasno poklical k sebi! In Loyola je sam pri sebi brez drhtljaja, s strašno mirnostjo kirurga, proučujočega nenavadem slučaj, izrekel besede: „Obsojena!“

Njegovo plameneče oko je bilo nemara odkrilo v kraljicini duši misli ali kali misli, ki se jih sama še ni zavedala...

„Blagoslovite ga!“ je povzela Katarina z rahlim glasom.

Pokleknila je, mrmraje goreče molitve. Loyola pa je položil roke na čisto čelo otrokovo, pomolil in napravil znamenje blagoslova! Nato je Katarina vstala, zaprla zastore in se vrnila v spremstvu menihovem v svojo sobo.

„Ali ste razumeli?“ je vzkliknila in prišla Loyola za roko. „Vedeti hočem, ali bo Henrik kdaj vladal. Spoznati hočem srečo ali nesrečo, ki je usojena mojemu sinu. In ker mi ne morete odgovoriti vi, odposlanec božji, naj mi odgovori odposlanec Satanov!“

II.

Hotel v ulici Froindmantel.

Tam nekje pri sredi ulice Froindmantel se je dvigal eden tistih starih velikih hotelov, opremljenih z obrambnimi stolpci in obdanih še vrhu tega z jarki, sledovi fevdalnih dob, ko so imela bivališča raznih vojvod ravnatako svoje posadke, kakor Louvre ali kak drug kraljevski grad.

Neki tujec je bil kupil pred mesec dni ta hotel za račun svojega gospodarja. Bil je majhen, suhljat star možiček, ves gubast in pregamenast ki je že takoj ob svojem prihodu navdal vse botre in branjeve v sosesčini s čudnimi sumnjami. Bodisi ka-

korkoli, hotel so preplavile cele trume delavcev. Preobrnilo se vse, od vrha do tal. Hotel je bil v kratkem času velikolepo opremljen. Nato je stari nekega večera odpotoval, rekoč, da gre Fontainebleau, svojemu gospodarju nasproti.

Pred dviznim mostom tega poslopja sta obstala kraljica in njen tovariš; spremstvo sta pustila dvajset korakov za seboj. V tem trenutku je še mimo s počasnimi koraki nočni čuvaj s svetiljko v roki, kliče v tiho svojo melanhelični klic:

Enajst je ura! Ljudje pariški, spite v miru!“

„Enajst“, je zamrmrala Katarina. „Na mestu vsa natanko ob določeni uri.“

„Še si je čas premisliti, madame“, je dejal Loyola.

„Enajst“, je ponovila Katarina, ne da bi ga slišala, kakor govoreča sama s seboj. „Še eno uro, pa bo globoka, tajinstvena polnoč.“

Obadva sta imela krinke na obrazu. Vrhutega je bila kraljica ogrnjena s pajčolanom, njen kavalir pa s širokim plaščem. Most je bil spuščen. Katarina ga je prekorčila in se ustavila pred ogromnimi, masivnimi vrati s širokimi železnimi prečniki.

„Madame“, je dejal Loyola, „hočem vas torej spremiti, a samo, da dokazem

vstvarjamo frakcije in straske a la v Hrvatski kjer ima vsak pozvan in nepozvan politik za seboj nekoliko ljudi, kateri se zovejo stranka tega ali onega politika. Tako ne bomo pršli nikamor, ampak dali bomo sami orožje v roke našemu sovražniku, da nas ž njim pokolje kakor zvezane ovne.

Bodimo in ostanimo združeni in kakor taki zahtevamo od dosedanjih faktorjev razjasnjenja in obrazloženje situacije. Če nam ne bo to obrazloženo v gajalo in če se ne bode strinjalo z načeli res narodne stranke, potem bode šele pravi čas za delo a še vedno ne za tako, da bi vsaka oseba za sebe pozivala prijatelje na privatne pogovore. Take stvari rešujejo se javno. Ne počnimo se na gori omenjeni način deliti v poedine stranke, ker to bi bila naša gotova propast.

— — — r.

DNEVNE VESTI.

Protestni shod proti madžarskim nasilstvom na Hrvaškem. Kadar vre na Hrvaškem, kadar trpi narod onkraj Kolpe, tedaj zavre navadno vedno tudi v nas. Slovence, Hrvate in Srbe spajajo danes pač tako tesne vezi, da nas ne more ločiti nobena sila. Ni čuda, da smo radi tega Slovenci v prvi vrsti poklicani, da pozdignemo svoj glas proti kru. temu postopanju madžarskih mongolskih kulturonošev nad ubogim našim bratskem srbsko-hrvaškem narodu. Največji škandali, katere je zagrešil nad hrvaškim narodom madžarski depotizem, so vzbudili po vsej kulturni Evropi velikansko senzacijo in vihar ogorčenja. Bolečine, katere prenaša hrvaško-srbski narod že čela desetletja čutimo neposredno tudi mi. Slovenci zasledujemo razvoj naših bratov Hrvatov in Srbov in pozdravljamo vsak njih najmanjši napredek z velikim veseljem. Vzdignili smo že dostikrat svoj glas v prilog zatiranim bratom v Hrvatski in Slavoniji in zato tudi sedaj nikakor ne moremo mirno preskočiti zadnjih dogodkov v Zagrebu. Politično društvo „Edinost“ je z ozirom na zadnje dogodke na Hrvaškem sklicalo za včeraj dopoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu protestni shod, ki je izpadel najslajnejše. Dvorana je bila natlačena polna. Shod je otvoril dr. Wilfan, ki je takoj podal besedo dičnemu govorniku državnemu poslancu g. dr. Rybaru. Govornik je začetkom svojega govora povdarjal, da smo Slovenci sicer navajeni na razna presenetljiva poročila iz Hrvatske, toda zadnja poročila so taka, kakršnih še nismo slišali iz Hrvaške. Časi, v katerih se nahajamo Jugoslovani so skrajno resni in nas silijo, da se združimo v skupen odpor proti onim, ki teptajo zakone.

Položaj Jugoslovancev je skrajno mizeren. Vsa ta mizerija se ekscentrično razvija iz deželnih zborov jugoslovanskih, od katerih niti eden ne funkcijonira tako kakor bi moral. Narodni boj se zanemarija, vsa naša politika se suče v strankarstvu. Kriva vse te mizerije je edino vlada, ki je našla vedno vsa mogoča sredstva, da napravi med Jugoslovani samimi razdor. Najbolj žalostne razmere vladajo pa na Hrvaškem. Avstrija pač še ni doživela, kakor se razvija, dovolj velikih blamaž z znanim zagrebškim veleizdajniškim in Friedjungovim procesom na Dunaju, ona hoče novih senzacij, novih blamaž, novih porazov. Čemu bi se neki sramovala fijasaka pred celo Evropo. Na mestu nekdanj zgodovinsko slavni hrvaški banov sede sedaj kot hrvaški bani že desetletja čisto navadni politični eksponentje madžarskega despotizma in strahovlade, bani, ki hočejo s silo vreči Madžarom Hrvate v njih žrelo. Sedanji ban Čuvaj je takoj začetkom svojega nastopa na eklatanten način prekršil zakon in ustavo, ker je razpustil sabor še preje, predno se je sešel in so

bile končane volitve. Mož je mislil, da se mu bo posrečilo razdvojiti Hrvate in Srbe in pridobiti pravaše zase, a se je silno zmotil in ž njim tudi njegovi gospodi v Pešti. Hrvaški narod je danes združen v en tabor in se hoče z združenimi močmi otresti madžarskih despotov. Sveta naloga vseh Slovanov v Avstriji pa je, da pomagajo bratom Hrvatom in Srbom v tem težkem boju.

Na shodu je bila z viharim odobravanjem sprejeta sledeča resolucija: „Slovenci in Hrvati zbrani na javnem shodu dne 4. feb. v Narodnem domu v Trstu izražajo svoje ogorčenje nad neprestanim kršenjem ustave in političnih pravic, ki jih zagreša ogrska vlada v svrhu, da podjarmi in pomadžari kraljevino Hrvaško in Slavonijo. Izrekajo Hrvatom in Srbom v teh dveh kraljevinah bratsko sočutje v njih težkem boju za avtonomijo. Pozivljajo jugoslovanske stranke po celi avstrijski monarhiji, naj se z ozirom na nevarnost, ki povsod preti jugoslovanskim narodom, združijo v skupno in energično obrambo njegovih narodnih in političnih pravic in ustavijo vsaj v tem veleresnem momentu vse strankarske prepiere. Pozivljajo naposled vse avstrijske državne poslance, zlasti, pa slovanske, naj na dan volitev za hrvaški sabor prihitijo na hrvaško-slavonska volišča, da se na licu mesta informirajo o načinu, kako izvajajo volitve madžarske eksponentje na Hrvaškem in da morejo o tem poročati najširši javnosti.

Na shodu so padale neprestano vsemogoče psovke in vsemogoči medklici kot znak ogorčenja nad postopanjem bana Čuvaja. Upamo, da ta shod ne bo edini na Slovenskem, ampak da bo zgledu tržaških Slovencev sledili tudi drugi.

Ljubljanski občinski svet ima jutri ob šesti uri zvečer redno sejo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala gdč. Jelica Grisold 8 K, katere je nabrala v veseli družbi v restavraciji Grisold. — Gdč. Lojzika Posebna je nabrala ob štiridesetletnici g. Stegnarja v „Narodnem domu“ v Mariboru 38 K. Ob godovanju Pavlici in Pavleta so nabrali njuni častilci v gostilni pri Marčanu za družbo sv. C. M. 6 K 60 v. Splošno slovensko ženske društvo v Ljubljani je vplačalo za „kamen“ 207 K 94 v. iz nabiralnika pa pridelek 9 K 59 v. G. Ant. Gnus, nadučitelj na Dolu, je poslal 10 K s poročilom: „Nabrala jih je Stana Gnus na fantovskem večeru, ko je naš Francel slovo jemal od dolske-hrastniških samcev.“ Hvala iskrena!

Župnik za oni svet izvoljen v občinski svet. Kakor se nam iz šmihelske fare poroča, se je ondotni župnik, ki je že dalje časa bolan, pred novimi občinskimi volitvami izrečno izjavil: Pustite me pri miru z volitvami, jaz sam bolan, z volitvami nočem imeti ničesar opraviti. — To je v resnem slučaju bolezn resna, poštena beseda že v starosti onemoglega župnika. Vsakdo bi mislil, da bodo klerikaleci to resno željo svojega bolnega župnika tudi uvaževali. Pa kaj še! Najpreje so ga baje prosili da jim je dal pooblastila, kar je proti zakonu, ker mora vsak volivec osebno priti na volišče in je tako pooblastilo neveljavno. Ne dosti temu, so ga — ne moremo drugače reči — ti brati še siloma izvoliti v občinski odbor. To je višek klerikalne nesramnosti! Mož, ki že vsled starosti komaj leze, zdaj še resno bolan, pa naj zastopa kot odbornik občinski svet. Naj državno pravdnštvo malo pregleda odkod je dobil ta župnik potrebne oziroma tu nepotrebne glasove in odkod jih je dobilo še več drugih takih, ki jih ni nihče volil.

Volivni slepar v talarju voli za — mrtve. Iz Dolenjskega se nam poroča: Ni ga na celem Dolenjskem klerikalca, ne v civilni obleki ne v talarju, ki bi si drznil pri vsakih

silah sleharnemu izmed dvanajstih znamenj živalskega kroga.

Vsa oprema je sestojala iz dvanajstih rdečih mramornih foteljev, razvrščenih simetrično po legi dvanajstice vrat. Bili so postavljeni okrog okroglega mize, ki jo je nosilo četrto mramornih sfing. Miza je bila zlata, plošča iz suhega zlata, in na njej vpodobljeno v reliefu znamenje najvišje vede, žareči simbol visoke magije, rožni križ, sredi katerega se je svetila v demantnih črkah posvečena beseda:

INRI

Bogata preprostost te dvorane, nje oblika, njeni jaspasti stebri, slonokoščena vrata, dvanajstica mramornih genijev, miza, bleščeča se kakor sonce, raztresena luč, ki je padala s kupole, nezasišano bogastvo v tej popolni odsotnosti vsakaterrega ornamenta in mogočini molki, ki je vladal v tem prostoru — da, vse to je bila bajna vpriporitev tajinstvenosti, ponosna in silna dekoracija, ki je vlivala v razdraženo dušo preplašeno spoštovanje, religiozno grozo in občudujoč trepet.

volitvah tako očitno in nesramno slepariti, kakor to uganja Zakrajšek, znani župnik iz Vavtevasi. Naj ima še toliko opravila, on mora biti pri vsakih volitvah navzoč, tudi, tudi če mu prav nič mar ne gredo. Mašo oznani na 6. uro, a on na hitro odpravi mašo že ob 5. po letu tudi že ob 4. kar na tihoma, ko potem ljudje pridejo k oznanjeni maši ob 6. je župnik Zakrajšek že bogve kje na katerem volišču. Za vsako volitev si pripravi cele kupe pooblastil in glasovnic. Kar jih ne more prislepariti od živih, jih prislepari od — mrtvih. Njemu ni prav nič, če izdela pooblastila na ime koga, ki že 30 let počiva v hladni zemlji. Tako je za obč. volitve na Toplicah skoval več takih pooblastil. Na enega od teh so pišili slučajno na sled, bilo je napisano na ime nekega Mikca, od katerem je znano, da je že pred 25 leti umrl. Dobil je podrepnika brez vsake vesti, ki je šel stem pooblastilom na volišče. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je ta volivni slepar stal ob vratih volišča ter prežal na kmete. Kolikor se je dalo dognati, je 70 volivcem, ki so imeli na glasovnicah kandidata Gangla glasovnice iztrgal iz rok ter jim na mesto imena Gangl, napisal ime Jarc, ime Gangl pa nevidno prečrtal. Pri zahtevnih občinskih volitvah v Kandiji je bil vse 4 dni navzoč, dasi ni imel prav nič tam za opraviti. Prinesel je seboj cel kup tuih pooblastil, med njimi nekaj tudi takih za — mrtve. Prišel je svojo kupčijo v veži pred, ko so ga orožniki od tam pregnali, je pa šel kar vsobo na volišče. V pričo volivne komisije je kmetom ponujal pooblastila; če je kdo rekel, da je že volil, da ne sme večkrat kot enkrat voliti, ali pa kdor se ga je zbal, ker „so mu gospod tako rekli“, je šel, pa je še enkrat volil. Če se je kdo obotavljal vzeti pooblastilo je prišel Zurec kot predsednik volivne komisije na pomoč, vzel župniku pooblastilo iz rok in ga skril k volivnemu zaboju. Nič ni pomagalo da so se ljudje zgražali nad to sleparijo, župnik je opravljal svoj posel naprej.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela meseca januarja l. 1912. sledeči promet i. c. Prejemki: A. Redni dohodki. 1. Prispevki iz nabiralnikov 1.941 K 39 h. 2. Prispevki podružnic: Kranjsko 2110 K 78. Štjersko 725 K 94 h. Koroško — K — h. Primorsko 1843 K 04 h. Skupaj 4679 K 76 h. 3. Razni prispevki 6679 K 33 h. Skupaj 13.300 K 49 h. B. Izredni dohodki. 4. Prispevki za obrambni sklad 2574 K 91 h. Skupaj 05.875 K 40 h. Izdatki: A. Redni izdatki. 1. Plače, rem. učit. osebju razni računi itd. 8369 K 35 h. B. Izredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 2321 K 91 h. Skupaj 10.691 K 26 h. Torej prebitka 5184 K 14 h. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200 000 K.

Pustimo jim veselje! Včeraj so tržaški italijanski otroci imeli v Rossettijevem gledališču svojo pustno maskarado. Italijan ljubi vobče pompozne komedije, v italijanski naravi tiči instinkt po „pustnih orgijah“ in mi nimamo čisto ničesar proti temu, da Italijani prirejujejo svojemu nadebudnemu naraščanju — pustne zabave, ki nas čisto nič ne zanimajo; edino naslednjo „komedijo“ moramo kot vestni kronisti ohraniti večnemu spominu. Na gori omenjeno pustno maskarado je prišla izključno elitna, skozinsko „patriotična“ navdahnjenja mladini. Lepo je in vse hvalevredna je čednost, da je mladina patriotična. Vendar patriotizem ima svoje meje, katerih ne sme prekoračiti, da se ne osmeši do kosti. Pompoznost ljubeči Italijani pa so se na tej veselici blamirali posebno s svojim „patriotizmom“. Otroci so po gledališki dvorani korakali v svojih uniformah raznih „bersaljerov“, „alpinistov“, i. t. d. Slednjič je stopilo na oder malo, šibko, duševno slabo dekletce z italijansko trikoloro, ki je še v sredi nosila še vsa oficijselna znamenja italijanske kraljevine. To je bila madame Italija. V navdušenju kipeči Italijani so začeli vpiti svoj „Eviva il regno! Tripoli! Italia!“ No policija pa je vsled svoje ne prevelike uadne vestnosti kmalu zaplenila zastavo in pognala malo madame Italijo z odra. Stvari ne bi omenjali, če ne bi videli ravno tukaj, kako policija nastopa pri raznih narodnih prireditvah obeh narodnosti. Italijanom je vse dovoljeno, še revulucija; a policijski organi se ne ganejo tako urno. Vedno zamiže s enim očesom. Minolo sobota pa je tržaška mladina priredila C. in M. ples v Narodnem domu. Tu pa so nekateri varnostni organi izvali s svojim strogim, povsem nepotrebnim nastopom med občinstvom naravnost hrupno ogorčenje. — Italijanom pa prepuščajmo še nadaljno aranžiranje takih in sličnih pustnih komedij.

Planinski ples „Slov. plan. društva“ v Ljubljani.

Bere se v učnih in brumnih bukvah da je pot v raj strma, s trnjem in kamenjem posuta, oska in sploh težavna. No bukke imajo po navadi prav, ampak izjeme so vendarle. In tako konstatiramo lahko z poseb-

nim veseljem, da tista pot, ki je v soboto peljala v ljubljanskem „Nar. domu“ v planinski raj, ki ga je pripravilo vsem ljudem dobre volje naše vrlo „Slovensko planinsko društvo“ ni imelo nič tistih težav na sebi, o katerih pišejo bukke. Brez nevarnosti seveda ni bilo. Vhod v planinski raj sta strazili dve hudi zverini: strahovit medved kosmatinec na levi in bajni zlatorog na desni. Potem je pa pot peljala med samim zelenim kvišku. Spominske table, na katerih se je bralo in videlo, kdo, kdaj in kje se je na tem potu zgodila kakšna nesreča, so sicer razod vane, da človek prav: prav nikjer ni svojega življenja varen, vendar — kolikor je nam znano — v soboto na potu v planinski raj ni prišel nihče ob življenje.

„Okoli prinesenih“ je bilo pa mnogo, silno mnogo — obojega spola, starih in mladih, ampak na čisto nekrvavo vižo ob zapeljivih zvokih „Slovenske Filharmonije“ v centru paradiza, v valiki dvorani. Tam so se netrudno sukali parčki; drvar iz hribov s čedro v ustih z elegantno mestno gospodi no, mična Gorenjka z avbo in svilenom ruto z ocvikranim mestnim škricem, turisti, turistovke — vse je rajalo neutrudno do ranega jutra. Komur je „pošla sapa“ se je podal v stranske prostore, kjer so dame v paviljonih „privezovala duše“ z vinom, pivom, jestvinami, sladčicami in drugimi dobrotami tega življenja. Če si se raja naveličal, si se lahko podal globoko doli v soko-lovo telovadnico, kjer se je etabliral pekel. Resnici na i ubo je treba takoj konstatirati, da ta pekel ni imel nič peklenškega na sebi: človek bi dejal, da je temperatura v raju bila celo višja!

Pijača še je pa v peklu ravno tako dobra dobila kakor v raju. In prebivalke tam doli so bile ravno tako ljubeznive kakor zgoraj Mala dvorana s stranskimi sobami je bila rezervirana za tiste, ki si v raj niso upali, v pekel pa najbrže niso hoteli. No, tudi ti so se počutili dobro, kar sklepamo iz tega, da je knjiga za pritožence, ki je trm ležela, kazala dosledno same nepopisane liste. Z eno besedo: Planinski ples je bil vreden naslednik svojih prednikov in obenem najboljšo priporočilo za svojega naslednika prihodnje leto. Gotovo je bil ena najuspešnejših priredb letošnje ljubljanske predpustne sezone!

Razne vesti.

* **Svetovna plovitba.** Iz zadnje revije, ki jo izdaja biro „Veritas“, je razvidno, da je v l. 1911. na celem svetu, promet z jadrenicami silno nazadoval, a paroplovni promet silno napredoval. Prejšnje leto je imela Italija 1238 jadernic, s 380.000 tonami, to leto jib je imela pa le 1175 s 372.000 tonami teže. Trgovski parobrodi pa so samo v Italiji poskočili iz 450 po številu in 971 tisoč ton po teži, na število 436, z 3.000.000 ton teže. Na vsem svetu je sedaj 15.863 parobrodov, a 23.139 padermi. Največ ima seveda Angleška, ki ima 6491 parobrodov in 3197 jadernic. Italija je sedma, za Angleško, Nemčijo, Združenimi Državami, Norveško, Francijo in Japonsko. Na katerem mestu je Avstrija se ne ve.

Inteligentna opica. Dva slučaja ki dokazujeta izredno inteligentnost opice, sta privedla nekega raziskovalca Afrike na misel, da bi se opico uporabljalo za domača opravila. Neko opico je videl namreč, ko je opravljala službo premikača na železnici, seveda pod kontrolo svojega gospodarja, ž lezničarja, kateremu je vlak odtiral obe nogi, ter ga je opica vozila v malem vozičku, a tudi v vlak mu je pomagala, kot najboljši sluga. Ko je imela opica čas, je tudi služila v gostilni kot natakar. Druga opica pa je bila nekega poljedelca, ki mu je obdelavala grede v vrtu, a tudi razna poljska opravila je znala opravljati. Mogoče nas čaka še konkurenca dela od strani opic.

* **Najstarejši državni poslanec na svetu** je kot se poroča iz Amerike, gospod Josip Madarsy v ogrskem parlamentu. Pred kratkim je dopolnil 98. leto. Ker se je razširila od strani njegovih nasprotnikov vest, da bo vsled svoje starosti odstopil, je on to vest takoj odločno demantiral, ter izjavil, da hoče svoj mandat obdržati, vsaj dotlej da bo star sto let. Toda tudi potem ne bo takho odstopil, ker ga imajo njegovi volilci baje zelo radi.

* **Zgodovinsko slavna hiša prodana na dražbi.** Iz Kirchberga pri Wagramu se poroča: Pred kratkim je bila prodana najstarejša hiša na Nižavavstrijskem prostovoljno na dražbi. Poslopje je takozvana mestna hiša, ki je bila svoječisto last posavskih škofov in se je vporabljala za ženski samostan. Ko je bil samostan zaprt, so se najprej naselile v poslopju privatne stranke, konečno pa je postalo poslopje navadna gostilna. Hiša je stara približno 500 let.

* **Nadomestilo za platn.** Hitro napredovauje izrednost platina — kakor je znano stane kilogram platina 8000 K — je prisililo gotove kroge raziskovalcev kovinskih sestavin da so začeli iskati za platn nadomestila vsaj v nekaterih delih njegovih vrlin ker

vedo, da se tako popolne kovine kot ta ne da več iznajti. Sedaj šele po mnogih poskusih, ki so se vpeljali po vsem svetu, je neki Skot, na še neznanem kraju v Kolumbiji odkril neko rudo, sestoječo iz osmija, paladija in rufina, ki je popolnoma v sorodu s platinom. Iznajditelj imenuje to kovino „kanadium“. Tehniška preskušnja ki se je vršila pred angleško komisijo je konstatirala da ta kovina ne oksidira niti na zraku ne v vodi, kakor tudi ne v vlagi ali pa v vročini. Tako si bodo s to novo kovino pomagali v onih krogih, kjer čutijo potrebno imeti trdo in stalno kovino, ki ne rjavi, niti ni podvržena drugim škodljivim vplivom.

* **Trpežnost lokomotive.** Splošno se lokomotive zelo hitro izrabijo. Na Angleškem računajo navadno lokomotivo osebnega vlaka na 25 let trpežnosti, naj bo že brzovlak ali pa navaden. Lokomotiva tovornega vlaka trpi 26 let. V Ameriki pa se hitreje izkorišča vse sile, tam trpi lokomotiva ekspresnega vlaka komaj 16 let, tovorna 19 let, osebnega vlaka 19 let, vojaških vlakov pa 22 let. Res pa je da v 18 letih svojega obstanka prevozi lokomotiva v Ameriki daljavo

dveh milijonov milj, več kot še enkrat toliko, kot njena angleška sestra, ki doseže komaj milijon milj, včasih pa tudi le pol milijona milj. Ta hitrost v spešanju se pripisuje klimi. Gotovo je pa da na Angleškem in v Italiji trpe lokomotive delj časa, ponavadi okoli trideset let, ker se ne izrabljajo tako hudo kot v Ameriki.

* **Srednje zime.** Izredno blaga zima, ki prevladuje letos, je spravila razne statističarje da so reasumirali izmed drugih kuriozitet in zgodovinskih dogodkov tudi razna leta, v katerih so prevladovala po večini pokrajni naše zemlje blage zime. Leta 582. in 584. po Kr. tako poroča neka stara kronika, so cvetele vrtnice na največjih planotah. Leta 1301. bilo je drevje že pred božičem v cvetju, ravnotako l. 1560. Ravno sto let, 1660. je bilo istotako, kakor tudi 1788 in dve leti potem zaporedoma. Leta 1810. je bila tako topla zima kot je dva meseca pred trgatvijo. To je sicer mogoče edini slučaj, ker poznavali trdijo, da slede navadno takim blagim zimam ostre spomladi, ki navadno uničijo vso poljsko in vrtno kulturo, kakor tudi gozdove zelo uničijo.

Odda se dostojnemu gospodu lepo opremljena soba z električno razsvetljavo v sredini Trsta pri slovenski družini, Naslov pri upravi „Jutra“ v Trstu.

Čitajte in strmite!

600 kosov, med njimi v ognju pozlačena ura za 4 K 20 vin.

Krasna v ognju pozlačena, fina anker rem. ura s pozlačeno ploščo s številkami in 36 urnim dobrim idočim orodjem s triletno garancijo. Krasna kratka igla s simili briljantom, v ognju pozlačen prstan za gospode ali dame, krasen collier z 150 orijentalških biserov, najmodernejši ženski nakit, krasni gumbi za manšete, oviatnike in prsa, 3% double-zlato; 6 kosov pravih platnenih robcev, krasno pisalno orodje iz niklja, krasno toaletno zrcalo v etuiju, lepo dišeče toaletno milo, vezan notes, 72 angleških pisarniških peres, 20 korespondenčnih predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsako družino. Vse skupaj, z zlato uro vred, ki je sama vredna toliko, stane samo 4 K 20 vin. Odpošilja se po poštnem povzetju po eksportni trgovini H. Spingarn. Krakov št. 328

Pri naročilu dveh paketov dodam še lep žepni nož z dvema ostrinama brezplačno. Pri vsakem nadaljnjem paketu še en nož.

Komur ne ugaja, se vrne nazaj in je torej vsak riziko izključen.

Mali oglasi.

Spreten žagar tavolet za gater se sprejme pri veliki žagi na Do-lenskem. Naslov pove uprava „Jutra“ v Trstu.

Iščem bolj postarno žensko k dvema otrokoma sa o za čez dan. Ponudbe na upravo „Jutra“ v Ljubljani.

Kupi se dobro cello. — Ponudbe upravnistvu „Jutra“ v Ljubljani.

Sprejme se nižješolca na stanovanje, eventualno tudi hrano. Natančnejše pri upravnistvu „Jutra“ v Ljubljani.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik **Milan Plut.** Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Adresar

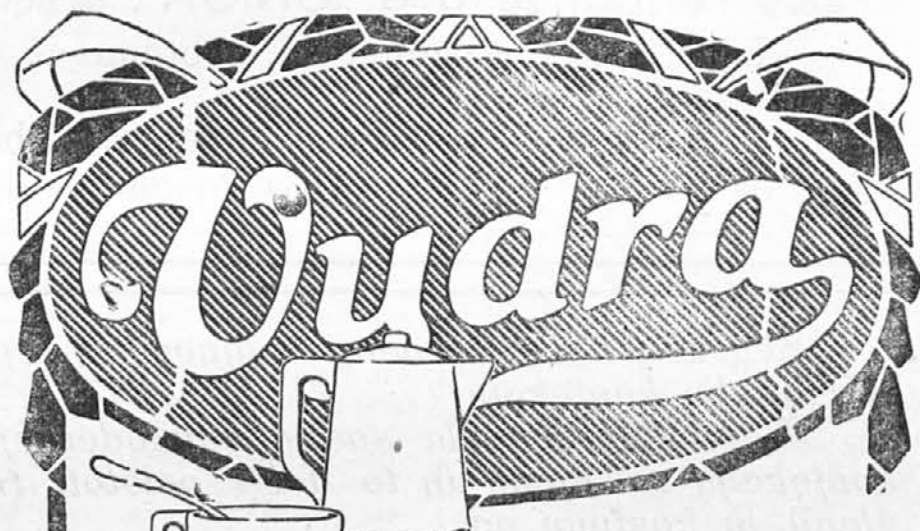
ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, šolstvo, klerus, zadružništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dnevih v založništvu trdke

Universal v Ljubljani

Cena 10.— K.

Naslovne označbe vsebine so trijezonske in sicer slovenske, nemške in italijanske. Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridoben trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v nem producenta.

VYDRA

„VYDROVKA“
ta dobra žitna kava,
otroška moka, oblati in drugi
izdelki edino svoje vrste.
Časopis „Domači Prijatelj“ — Zahtevajte cenik.

**VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VII**

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. — Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. — FILIALKA Sv. Petra cesta. — Telefon št. 273

Kavarna „Central“

Ljubljana — Sv. Petra nasip št. 37.

Danes in vsaki dan

KONCERT

damskega in moškega zbora

„Javor“ iz Zagreba.

Začetek ob 9 uri.

Za obilen obisk se priporoča

Vstop. prost.

St. Miholič.

Kavarna je celo
noč odprta.

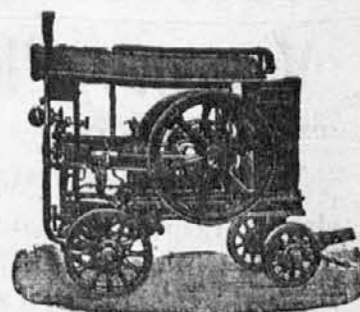
Hôtel „TRIGLAV“
na Jesenicah
oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe
za tujce, dobra kuhinja, najboljša vina,
cene nizke.
Kavarna z biljardom
LOVRO HUMER, hotelir

MOTORJI
Motorji s sirovim oljem in visokim pritiskom od 16 do 100 konjskih sil. Gonilni stroški 1 do 1½ vinarjev na eno oz. za vsako konjsko silo.
Bencinovi, petrolinovi, ali bencolovi motorji, v ležeči ali stoječi konstrukciji od 1 do 50 konjskih sil, kakor tudi **lokomobile** od 2 do 20 konjskih sil. Gonilni stroški 5 do 6 vinarjev na uro oziroma od konjske sile.

J. Warchalowski

Dunaj III, Paulusgasse 3. — Budimpesta VI. Váci-Vörut 37.
Ugodni plačilni pogoji — Ceniki in obiski strank brezplačno.

**ELEGANTEN in
TRPEŽEN** je
pravi
PALMA-
kaučukov podpetnik.

M. RATVAR
delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca
Export kranjskih klobas.
Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.
— Številka telefona 291. —

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
Reserve in fondi K 54.000.000. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860-58.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.
Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premič-
nine proti požarnim škodam
po najnižjih cenah. Zavaruje
proti tatvini, razbitju ogledal
in okenskih plošč.
Škode ocenjuje takoj in naj-
kulantneje. — Uživa najbo-
ljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička
izdatne podpore v narodne
in občnokoristne namene.

Del. glavnica **K. 8.000.000.** **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad **K. 800.000**
Stritarjeva ulica šte. 2 (lastna hiša)
Promese za bližnja žrebanja:
Promese kreditnih srečk a K 26.— Žrebanje dne 2. januarja 1912 Glavni dobitok K 300.000.—
Promese srečk za uravnavo Donave a K 16.— Žrebanje dne 2. januarja 1912 Glavni dobitok K 120.000.—
Promese ljubljanskih srečk a K. 10.— Žrebanje dne 2. januarja 1912 Glavni dobitok K 50.000.—
Promese zemljiških srečk II. em. a K 6.— Žrebanje dne 2. januarja 1912 Glavni dobitok K 100.000.—
Vse 4 promese skupaj K 56.—
Podružnice v Spletu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

r. z. z n. z. **4¹/₂ 0** v Ljubljani
obrestuje hranilne vloge po 4¹/₂ 0 brez vsakršnega odbitka.
 Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * * Popolnoma varno naložen denar. * * * Rezervni zaklad : nad pol milijona.

Dobe se tudi izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

so v Poli in v okolici v lepi legi zemljišča primerna za poljedelstvo sadne in zeliščne vrte in za vinograde zelo pripravna. Pri najmanjšem nakupu 1000 m² je cena 1 m² K 150. Zelo ugodni plačilni pogoji. Natančnejša pojasnila se dobijo v pisarni gospoda Konrada Karola Exner, Trst Piazza Caserma št. 1, ali pa pri gosp. Karl Čermak v Poli Via Digdano šte. 34

Svoji k svojim!